

OUTLINES OF GRAMMAR.

Old Icelandic has a highly complicated grammar, the details of which can only be mastered by long and careful study. The following outlines, however, will enable the beginner to overcome the initial difficulties, and to understand the chief variations in the forms of the words occurring in the texts.

The Article and the Demonstrative and Possessive Pronouns.

These are so useful in showing the gender of nouns that they should be carefully studied at the outset.

§ 1. The definite article *inn* (earlier *enn*) is declined thus :

Sing.	M.	N.	F.	Plural	M.	N.	F.
N.	<i>inn</i>	<i>it</i>	<i>in</i>		<i>inir</i>	<i>in</i>	<i>inar</i>
G.	<i>ins</i>	<i>ins</i>	<i>innar</i>		<i>inna</i>		
D.	<i>inum</i>	<i>inu</i>	<i>inni</i>		<i>inum</i>		
A.	<i>inn</i>	<i>it</i>	<i>ina</i>		<i>ina</i>	<i>in</i>	<i>inar</i>

The demonstrative *hinn*, employed in place of the article, has the same declension; when really demonstrative the neut. sing. is *hitt*.

When not accompanied by an adjective (and frequently even with adjectives) the article is suffixed to the noun, and the initial vowel is lost in some of the cases, e. g. *hringr-inn*, the ring, *hringi-num* dat. sing.; *hringar-nir* nomin. pl.; *hringa-nna* gen. pl.

§ 2. The demonstrative *sá* 'that' is declined thus :

Sing.	M.	N.	F.	Plural	M.	N.	F.
N.	<i>sá</i>	<i>þat</i>	<i>sú</i>		<i>þeir</i>	<i>þau</i>	<i>þær</i>
G.	<i>þess</i>	<i>þess</i>	<i>þeirrar</i>		<i>þeirra</i>		

Sing.	M.	N.	F.	Plural	M.	N.	F.
D.	þeim	því	þeirri		þeim		
A.	þann	þat	þá		þá	þau	þær

§ 3. The demonstrative *þessi* (also *sjá*) 'this':

Sing.	M.	N.	F.	Plural	M.	N.	F.
N.	þessi	þetta	þessi		þessir	þessi	þessar
G.	þessa	þessa	þessarar		þessara		
D.	þessum	þessu	þessari		þessum		
A.	þenna	þetta	þessa		þessa	þessi	þessar

§ 4. The possessive pronouns *minn* 'mine', *þinn* 'thine', *sinn* 'his, her, its (own)', are declined like the article *inn*, but the neut. sing. is *mitt*, *þitt*, *sitt*, and before a single *n* the vowel is long, e. g. *mín*, *mínum*, *míns*.

N o u n s.

These belong either to the strong or weak declensions. In all declensions the gen. pl. ends in *-a*, the dat. plur. in *-um*.

I. Strong masculines have usually *-r* in the nom. sing., and either *-ar* or *-ir* in the nom. plur.

§ 5. *haukr* 'hawk' is declined thus:

Sing	N. <i>haukr</i>	G. <i>hauks</i>	D. <i>hauki</i>	A. <i>hauk</i>
Plur.	<i>haukar</i>	<i>hauka</i>	<i>haukum</i>	<i>hauka</i>

So *brunnr* well, *dómr* judgement, *dvergr* dwarf, *glófr* glove, *heimr* world, *hringr* ring, *ormr* serpent, *plógr* plough.

The *-r* of the nom. sing. is sometimes assimilated or dropped, as in *steinn* stone, *hauss* skull, *þurs* giant, *fugl* bird, *karl* man, *hafr* he-goat (gen. *hafrs*).

In the dat. plur. *a* of the stem changes to *q*, e.g. *gqrdum*, *dqgum*, *kqrlum*, *hqfrum*, from *garðr* fence, enclosure, *dagr* day (dat. sing. *degi*), etc.

Nouns of two syllables commonly show contraction in certain cases, e. g. *himinn* heaven, gen. *himins*, but dat. *himni*, pl. *himnar*. So *jötunn* giant, *hamarr* hammer, cliff (dat. pl. *hǫmrum*). *Ketill* pot, has dat. sing. *katli*, pl. *katlar*.

§ 6. *hlutr* 'thing' is thus declined:

Sing.	N. hlutr	G. hlutar	D. hlut	A. hlut
Plur.	hlutir	hluta	hlutum	hluti

So *gripr* valuable thing, *drykkur* (gen. *drykkjar*), draught, *staðr* place, *salr* hall (d. pl. *staðum*, *solum*).

§ 7. The following words should be noted:

Sing.	N. sonr	G. sonar	D. syni	A. son
Plur.	synir	sona	sonum	sonu, syni

Sing.	örn (eagle)	arnar	erni	örn
Plur.	ernir	arna	örnum	erni

Sing.	maðr	manns	manni	mann
Plur.	menn	mannar	mannum	menn

Sing.	faðir	faður	feðr, faður	faður
Plur.	feðr	feðra	feðrum	feðr

II. Strong feminines usually have the nom. sing. without ending, and *-ir* in the plural.

§ 8. *borg* 'stronghold' is declined thus:

Sing.	N. borg	G. borgar	D. borg	A. borg
Plur.	borgir	borga	borgum	borgir

So *bygð* dwelling, *eign* possession, *grind* gate, *íprótt* feat, *ætt* family.

Some have the plural in *-ar*, as *ár* oar, *skál* cup, scale; pl. *árar*, *skálar*.

§ 9. *holl* 'hall' is declined thus:

Sing.	N. <i>holl</i>	G. <i>hallar</i>	D. <i>holl(u)</i>	A. <i>holl</i>
Plur.	<i>hallir</i>	<i>halla</i>	<i>hollum</i>	<i>hallir</i>

So *jorð* earth, *öld* age, *önd* breath.

§ 10. The forms of *á* river, *hönd* hand, *nótt* night, *rót* root, *vík* bay, should be noted:

Sing.	N. <i>á</i>	G. <i>ár</i>	D. <i>á</i>	A. <i>á</i>
Plur.	<i>ár</i>	<i>á</i>	<i>ám</i>	<i>ár</i>

Sing.	<i>hönd</i>	<i>handar</i>	<i>hendi</i>	<i>hönd</i>
Plur.	<i>hendr</i>	<i>handa</i>	<i>höndum</i>	<i>hendr</i>

Sing.	<i>nótt (nátt)</i>	<i>náttar</i>	<i>nótt</i>	<i>nótt</i>
Plur.	<i>nætr</i>	<i>nátta</i>	<i>nóttum</i>	<i>nætr</i>

Sing.	<i>rót</i>	<i>rótar</i>	<i>rót</i>	<i>rót</i>
Plur.	<i>rœtr</i>	<i>róta</i>	<i>rótum</i>	<i>rœtr</i>

Sing.	<i>vík</i>	<i>víkr</i>	<i>vík</i>	<i>vík</i>
Plur.	<i>víkr</i>	<i>víka</i>	<i>víkum</i>	<i>víkr</i>

III. Strong neuter nouns have the nom. sing. without ending, and the plural (except as below) is the same as the singular.

§ 11. *bein* 'bone' is declined thus:

Sing.	N. <i>bein</i>	G. <i>beins</i>	D. <i>beini</i>	A. <i>bein</i>
Plur.	<i>bein</i>	<i>beina</i>	<i>beinum</i>	<i>bein</i>

So *folk* people, *goð* (heathen) god, *gólf* floor, *hár* hair, *hús* house, *ker* vessel, *mál* matter, *orð* word, *skáld* poet, *skaut* corner; *fræði* lore, *kvikvendi* creature, *ríki* kingdom.

höfuð 'head' has dat. *höfði*, gen. pl. *höfða*, dat. pl. *höfðum*. So *sumar* 'summer', *sumri*, *sumra*, *sumruni*.

Nouns with *a* in the stem have *o* in the nom., dat., and acc. pl., as *barn* child (*börn*, *börnum*), *bjarg* hill, *land* land, *nafn*

name, *svar* answer, *vatn* water. But unstressed *a* becomes *u*, as *hundrað*, pl. *hundruð*; *sumar*, p. *sumur*.

Some nouns, as *kyn* kin, *nes* headland, have *-ja*, *-jum*, in the gen. and dat. plural.

§ 12. The following are types of the weak declensions; masc. *risi* giant; fem. *tunga* tongue; neut. *auga* eye. The declension of these is:

Sing.	N. risi	G. risa	D. risa	A. risa
Plur.	risar	risa	risum	risa

Sing.	tunga	tungu	tungu	tungu
Plur.	tungur	tungna	tungum	tungur

Sing.	auga	auga	auga	auga
Plur.	augu	augna	augum	augu.

Adjectives.

These normally have the nom. sing. masc. in *-r*, the neut. in *-t*, and the fem. without ending. The declension of *djúpr* 'deep', *allr* 'all', shows ordinary forms of all the cases:

§ 13.	Singular			Plural		
	M.	N.	F.	M.	N.	F.
N.	djúpr	djúpt	djúp	djúpir	djúp	djúpar
G.	djúps	djúps	djúprar	djúpra		
D.	djúpum	djúpu	djúpri	djúpum		
A.	djúpan	djúpt	djúpa	djúpa	djúp	djúpar
N.	allr	allt	oll	allir	oll	allar
G.	alls	alls	allrar	allra		
D.	ollum	ollu	allri	ollum		
A.	allan	allt	alla	alla	oll	allar

In the neut. sing. there is frequently assimilation of the stem-consonant, e.g. *breiðr* 'broad', fem. *breið*, neut. *breitt*; *góðr*

good, *góð, gott*; *harðr* hard, *hörð, hart*; *margr* many, *mörg, mart*.

In adjs. of two syllables there is frequently contraction, as *mikill* great, *miklum, miklir*.

The weak adj. (used with the article) has in the singular the same forms as the weak nouns; the plural endings are N. G. A. -u, D. -um.

P r o n o u n s.

§ 14. The personal pronouns have the following forms.

	1.	2.	3.		
Sing.	N. ek	þú	hann 'he'	hon 'she'	þat 'it'
	G. mín	þín	hans	hennar	þess
	D. mér	þér	honum	henni	því
	A. mik	þik	hann	hana	þat
Plur.	N. vér	ér, þér	þeir	þær	þau
	G. vár	yð(v)ar	þeirra		
	D. A. oss	yðr	D.	þeim	
			A.	þá	þær þau
Dual.	N. vit	it, þit			
	G. okkar	ykkar			
	D. A. okkr.	ykkr			

The reflexive pronoun has only the forms *sín, sér, sik*. *Annarr* 'other' is declined as follows:

	S i n g u l a r			P l u r a l		
	M.	N.	F.	M.	N.	F.
N.	annarr	annat	önnur	aðrir	önnur	aðrar
G.	annars	annars	annarrar	annarra		
D.	öðrum	öðru	annarri	öðrum		
A.	annan	annat	aðra	aðra	önnur	aðrar

N u m e r a l s.

§ 15. Some of these are declinable (viz. *einn* one, *tveir* two, *þrír* three, *fjórir* four) and have different forms for the

three genders and the various cases. The most notable forms are the genitives *tveggja*, *þriggja*, *fjögurra*, and the nom. acc. neut. *fjögur*.

Báðir 'both', has *bæði* in the neut. and *beggja* in the gen.

Engi 'no', 'no one', is a compound of *einn* and *-gi*, and has neut. *ekki*, gen. sing. (masc. and neut.) *enskis einkis*.

Nókkurr 'some' (neut. *nókkut*) has a variety of forms (*nakkvarr*, *nókkvarr*, *nekkverr*, etc.)

Verbs.

§ 16. Both strong and weak verbs present a great variety of forms. The infinitive ends in *-a* (as *kalla* 'to call', *ganga* 'to go'), sometimes lost by contraction (as *fá* 'to get'), and the reflexive form in *-ask*, later *-az*, *-ast* (as *kallask*, 'to call oneself', 'to be called').

In the present indicative the 2nd and 3rd pers. sing. end in *-r*; the plural endings are *-um*, *-ið*, *-a*. The subjunctive endings are *-a*, *-ir*, *-i* and *-im*, *-ið*, *-i*.

In the past indicative, weak verbs have the endings *-a*, *-ir*, *-i* and *-um*, *-uð*, *-u*. The latter change *a* of the stem to *o*; hence *kallaði*, but *kolluðu*. Strong verbs have *-t* or *-st* in the 2nd sing., and no ending in the 1st and 3rd. The subjunctive endings are as in the present tense, usually with mutation of the stem-vowel when possible.

The past participle of weak verbs ends in *-aðr*, *-iðr* or *-ðr* (neut. *-at*, *-it*, *-t*), that of strong verbs in *-inn* (fem. *-in*, neut. *-it*).

The present participle ends in *-andi*.

§ 17. The following are examples of the conjugation of weak verbs, the forms given being those of the first person singular and plural of present and past indicative, and of the past participle:

I.	<i>smíða</i>	<i>smíðum</i>	<i>smíðaða</i>	<i>smíðuðum</i>	<i>smíðaðr</i>
	<i>stjórna</i>	<i>stjórnnum</i>	<i>stjórnaða</i>	<i>stjórnðuðum</i>	<i>stjórnaðr</i>
	<i>skapa</i>	<i>skopum</i>	<i>skapaða</i>	<i>skopuðum</i>	<i>skapaðr</i>
	<i>svara</i>	<i>svorum</i>	<i>svaraða</i>	<i>svoruðum</i>	<i>svaraðr</i>

II.	stýri	stýrum	stýrða	stýrðum	stýrðr
	gøri	gørum	gørða	gørðum	gørðr (gørr)
	lifi	lifum	lifða	lifðum	lifat (n.)
	brenni	brennum	brenda	brendum	brendr
	nefni	nefnum	nefnda	nefndum	nefndr
	beiði	beiðum	beidda	beiddum	beiddr
	mæli	mælum	mæltá	mæltum	mæltr
III.	set	setjum	setta	settum	settr
	flyt	flytjum	flutta	fluttum	fluttr
	spyr	spyrjum	spurða	spurðum	spurðr
	legg	leggjum	lagða	lögðum	lagðr
	segi	segjum	sagða	sögðum	sagðr
	hefi	høfum	hafða	høfðum	hafðr

§ 18. Various types of strong verbs are exemplified in the following:

I.	ríð	ríðum	reið	riðum	riðinn
	bíð	bíðum	beið	biðum	beðinn
II.	drýp	drjúpum	draup	drupum	dropinn
	brýt	brjótum	braut	brutum	brotinn
	lýk	lúkum	lauk	lukum	lokinn
III.	renn	rennum	rann	runnum	runninn
	vinn	vinnum	vann	unnum	unninn
	drekk	drekkum	drakk	drukkum	drukkinn
	verð	verðum	varð	urðum	orðinn
IV.	køm	komum	kom	kvánum	kominn
	ber	berum	bar	bárum	borinn
	nem	nenum	nam	námum	numinn
V.	gef	gefum	gaf	gáfum	gefinn
	get	getum	gat	gátum	getinn

	bið	biðjum	bað	báðum	beðinn
	ligg	liggjum	lá	lágum	leginn
VI.	fer	förum	fór	fórum	farinn
	tek	tökum	tók	tókum	tekinn
	hef	hefjum	hóf	hófum	hafinn
	stend	stöndum	stöð	stöðum	staðinn
VII.	heiti	heitum	hét	hétum	heitinn
	held	höldum	hélt	höldum	haldinn
	fell	föllum	féll	féllum	fallinn
	læt	látum	lét	létum	látinn
	ræð	ráðum	réð	réðum	ráðinn
	geng	göngum	gekk	gengum	genginn
	fæ	fám	fekk	fengum	fenginn
	hleyp	hlaupum	hljóp	hljópum	hlaupinn

In the vocabularies the infinitive is added in italics after other parts of the verb, e. g. hljóp, ran (*hlaupa*).

LIST OF COMMON WORDS.

af, from, of
aptr, back
at, at; (with inf.) to; (conj.) that
á, (prep.) on; (v.) has
áðr, before
án, without
átti, had
braut, *brott*, away
bæði, both
eða, or
ef, if
eigi, not

ekki, not, nought
en, *enn*, but, than, still
eptir, after, along
er, (v.) is; (rel.) who, which, that
eru, are
frá, from
fyrir, for, before
fyrr, before, formerly
héðan, hence
heldr, rather
helzt, most, mainly
hér, here

hingat, hither
hjá, beside
hvar, where
hvat, what
hvárki, neither
hvárt, whether
hvergi, nowhere
hví, why
í, in, into
ímilli, between
inn, in, inwards
innan, (from) within
innar, further in
lengi, long
má, pl. *megu*, may, can
með, with, as well
meðan, while
mjök, much
mun, pl. *munu*, will
mundi, pl. *mundu*, would
né, nor
neðan, from below
nema, except, unless
niðr, down
nær, near
næst, next
nú, now

of, about, over, during
ofan, from above
ok, and, also
ór, out of
saman, together
sem, as
síðar, later
skal, pl. *skulu*, shall
svá, so
til, to, till
um, about
undir, under
upp, up
utan, (from) without
utar, outwards
út, out
var, pl. *váru*, were
varla, scarcely
við, with, against
yfir, over
þangat, thither
þar, there
þá, then
þegar, at once, as soon as
þó, though, yet
þótt, although
þvíat, because.

1. THE HIGHEST GOD.

Gangleri hóf svá mál sitt: "Hverr er æztr eða elztr allra goða?" Hár segir: "Sá heitir Allföðr at váru máli, en í Ásgarði hinum forna átti hann tólf nöfn." Þá spyr Gangleri: "Hvar er sá guð? eða hvat má hann? eða hvat hefir hann unnit frama-verka?" Hár segir: "Lifir hann of allar aldir, ok stjórnar öllu ríki sínu, ok ræðr öllum hlutum, stórum ok smám." Þá mælti Jafnhár: "Hann smíðaði himin ok jörð ok loptin ok alla eign þeirra." Þá mælti Þriði: "Hitt er mest, er hann gærði manninn ok gaf honum önd þá, er lifa skal ok aldri tynask, þótt líkaminn fúni at moldu eða brenni at ösku; ok skulu allir menn lifa, þeir er rétt eru siðaðir, ok vera með honum sjálfum, þar sem heitir Gimli eða Vingólf. En vándir menn fara til Heljar, ok þaðan í Niflhel; þat er niðr í hinn níunda heim." Þá mælti Gangleri: "Hvat hafðisk hann áðr at, en himinn ok jörð væri gorr?" Þá svarar Hár: "Þá var hann með Hrímbursum."

The following words, occurring in the above passage, are of constant occurrence in Icelandic, and should be carefully learned at the outset.

at, at, in, to. eða, or. en, but; than. er, is. er, who, which, that. eru, are. hann, he. hinn, the, that. hvar, where. hvat, what. í, in, into. með, with. of, during. ok, and. sá, that (one), he. sem, as. skal, shall. svá, so, thus. til, to (with gen.). var, was. vera, to be. þá, then. þá, that (a. s. f.). þar, there. þat, that. þeir, they.

áðr, before
aldir, pl. of *öld*, f. age
aldri, never
Allföðr, m. 'All-father'
allr, all
Ásgarðr, m. the home of the Gods
átti, had (*eiga*)
brenni, burn (*brenna*)
eign, f. possession

elztr, oldest
fara, to go
forn, old
frama-verk, n. great deed
fúni, rot (*fúna*)
gaf, gave (*gefa*)
goð, n. (heathen) god
Guð, m. God
gorr, made

gørði, made (<i>gørva</i>)	rétt, rightly
hafðisk, occupied himself (<i>hafa-sk</i>)	ríki, n. kingdom
hefir, has (<i>hafa</i>)	ræðr, rules (<i>ráða</i>)
heimr, m. world	segir, says (<i>segja</i>)
heitir, is called (<i>heita</i>)	siðaðr, behaved
Hel, f. the goddess Death	sinn, sín, sitt, one's own
himinn, m. heaven	sjálfr, self
hlutr, m. thing	skal, pl. skulu, shall
hóf, began (<i>hefja</i>)	smár, small
Hrím-purs, m. frost-giant.	smíðaði, made (<i>smíða</i>)
hverr, who.	spyr, asks (<i>spyrja</i>)
jörð, f. earth	stjórna, to govern
lifir, lives (<i>lifa</i>)	stórr, great
líkami, m. body	svara, to answer
loft, n. air	tólf, twelve
má, is able (<i>mega</i>)	týnask, to perish
mál, n. speech	unnit, accomplished (<i>vinna</i>)
mann, acc. s. of maðr, m. man	vánder, bad, wicked
mold, f. mould	várr, vár, várt, our
mælti, spoke (<i>mæla</i>)	væri, were (<i>vera</i>)
niðr, down	þaðan, thence
Nifl-hel, f. the lower hell	þótt (=þó at), although
níundi, ninth	æztr, highest.
nofn, pl. of nafn, n. name	ond, f. spirit
	osku, d. s. of aska f. ashes

2. THE GIANT YMIR.

“Hinn gamli Hrímþurs, hann kollum vér Ymi.” Þá mælti Gangleri: “Hvar byggði Ymir? eða við hvat lifði hann?” “Næst var þat, þá er hrímit draup, at þar varð af kýr sú er Auðhumla hét, en fjórar mjólkár runnu or spenum hennar, ok fœddi hon Ymi.” Þá mælti Gangleri: “Við hvat fœddisk kýrin?” Hár segir: “Hon sleikti hrímsteina, er saltir váru, ok hinn fyrsta dag, er hon sleikti steina, kom ór steininum at kveldi manns hár, annan dag manns höfuð, þriðja dag var þar allr maðr; sá er nefndr Buri. Hann var fagr álitum, mikill ok máttugr. Hann gat son þann, er Borr hét. Hann fekk þeirrar konu, er Besla hét, dóttir Bölþorns jötuns, ok fengu þau þrjá sonu: hét einn Óðinn, annarr

Vili, þriði Vé; ok þat er mín trúa, at sá Óðinn ok hans bræðr munu vera stýrandi himins ok jarðar.”

af, out of. at, that (conj.). einn, one. hon, she. minn, my. mun, will, must. ór, out of. sú (fem.), that. váru, were. vér, we. við, with, by. þann (a. s. m.), the, that. þau (n. pl.), they, those. þeirrar (g. s. f.), that.

annarr, other
bræðr, pl. of bróðir, m. brother
bygði, dwelt (*byggja*)
dagr, m. day
dóttir, f. daughter
draup, dripped (*drjúpa*)
fagr, fair
fekk, pl. fengu, got (*fá*)
fjórir, four
fyrstr, first
fœddi, bore (*fæða*)
fœddisk, fed itself (*fæða-sk*)
gamall, old
gat, begot (*geta*)
hár, n. hair
hét, was called (*heita*, 1)
hofuð, n. head
hrím, n. hoar-frost, rime
hrímsteinn, m. rimy stone
jarðar, g. s. of *jörð* (1)
jötunn, m. giant
kollum, (we) call (*kalla*)

kom, came (*koma*)
kona, f. wife, woman
kveld, n. evening
kýr, f. cow
lifði, lived (*lifa*, 1)
maðr, m. man (1)
máttugr, mighty
mikill, big
mjólk-á, f. river of milk
nefndr, named (*nefna*)
næst, next (following)
runnu, ran (*renna*)
saltr, salt
sleikti, licked (*sleikja*)
sonr, m. son
speni, m. teat
steinn, m. stone
stýrandi, ruling (*stýra*)
trúa, f. belief, faith
varð, became (*verða*)
þriði, third
þrjá, acc. m. of *þrír*, three.

Those words to which (1) is added have already occurred in the first exercise. Similar reference-numbers are used throughout the book.

3. THE MAKING OF THE WORLD.

“Synir Bors drápu Ymi jötun; en er hann féll, þá hljóp svá mikit blóð ór sárum hans, at með því drektu þeir allri ætt Hrímbursa, nema einn komsk undan með sínu hýski; þann kalla jötnar Bergelmi. Hann fór upp á lúðr sinn ok kona hans, ok hélzk þar, ok eru af þeim komnar Hrímbursa ættir.

“Þeir tóku Ymi, ok fluttu í mitt Ginnunga-gap, ok gørðu af honum jorðina; af blóði hans sæinn ok vötnin; jorðin var gorr af holdinu, en björgin af beinunum; grjót ok urðir gørðu þeir af tönnum ok joxlum, ok af þeim beinum, er brotin váru.” Þá mælti Jafnhár: “Af því blóði, er ór sárum rann ok laust fór, þar af gørðu þeir sjá þann er þeir gørðu ok festu saman jorðina, ok lögðu þann sjá í hring utan um hana, ok mun þat flestum manni ófœra þykkja, at komask þar yfir.” Þá mælti Þriði: „Tóku þeir ok haus hans ok gørðu þar af himin, ok settu hann upp yfir jorðina með fjórum skautum, ok undir hvert horn settu þeir dverg. Þeir heita svá: Austri, Vestri, Norðri, Suðri. Þá tóku þeir síur ok gneista, þá er lausir fóru, ok kastat hafði or Múspells heimi, ok settu á miðjan Ginnunga-himin bæði ofan ok neðan, til at lýsa himin ok jorð. Þeir gáfu staðar qlum eldingum, sumum á himnum, sumar fóru lausar undir himni, ok settu þá þeim stað ok sköpuðu göngu þeim. Svá er sagt í fornum vísindum, at þaðan af váru dægr greind ok áratal.”

á, on, in. neðan, from below. nema, except, unless.- ofan, from above. saman, together. um, about, around, over. undir, under. upp, up. utan, from without. yfir, over: því (d. s. n.), that, it.

ára-tal, n. reckoning of years
 bein, n. bone
 bjarg, n. mountain
 blóð, n. blood
 brotinn, broken (*brjóta*)
 bæði, both
 drápu, killed (*drepa*)
 drektu, drowned (*drekkja*)
 dvergr, m. dwarf
 dægr, n. day (of twelve hours)
 elding, f. fire
 féll, fell (*falla*)
 festu, fixed (*festu*)
 flestr, most
 fluttu, conveyed (*flytja*)
 forn, old, ancient (1)
 fór, fóru, went (*fara*)
 ganga, f. course

gáfu, gave (*gefa*, 1)
 gneisti, m. spark
 greindr, distinguished (*greina*)
 göngu, acc. s. of *ganga*, f.
 gorr, made (1)
 gørðu, made (*gørva*)
 hauss, m. skull
 heimr, m. world (1)
 hélzk, maintained himself, was preserved (*haldask*)
 hljóp, ran (*hlaupa*)
 hold, n. flesh
 horn, n. corner
 hringr, m. ring
 hverr, each
 hýski n. family
 jotnar, giants (*jötunn* 2)
 kasta, to cast (w. dat.)

komask, to pass, go
 komnar, come (*koma*)
 komsk undan, escaped
 lauss, loose, free
 lúðr, m. quern-stand
 lýsa, to give light
 lögðu, laid (*leggja*)
 miðjan, acc. s. m. of *miðr* mid
 ófœra, f. impassable place
 rann, ran (*renna*, 2)
 sagt, said (*segja*, 1)
 sár, n. wound
 settu, set (*setja*)
 sía, f. ember

sjár, m. sea
 skaut, n. corner
 sköpuðu, shaped, made (*skapa*)
 staðr, m. place
 sumar, n. summer
 sumr, some
 synir, pl. of *sonr* (2)
 sær = *sjár*, m. sea.
 tóku, took (*taka*)
 undan, away
 vísindi, n. pl. knowledge
 vatn (pl. *vötn*), n. water
 þykkja, to seem
 ætt, f. race.

4. THE ASH OF YGGDRASIL.

Þá mælti Gangleri: "Hvar er höfuð-staðrinn eða helgi-staðrinn goðanna?" Hár svarar: "Þat er at aski Yggdrasils; þar skulu goðin eiga dóma sína hvern dag." Þá mælti Gangleri: "Hvat er at segja frá þeim stað?" Þá segir Jafnhár: "Askinn er allra trjá mestr ok beztr; limar hans dreifask yfir heim allan, ok standa yfir himni. Þrjár rœtr trésins halda því upp, ok standa afar breitt. Ein er með Ásum, enn önnur með Hrímpursum, þar sem forðum var Ginnunga-gap; hin þriðja stendr yfir Niflheimi, ok undir þeirri rót er Hvergelmir, en Níðhoggr gnagar neðan rótina. Enn undir þeirri rót, er til Hrímpursa horfir, þar er Mímisbrunnr, er spekt ok mannvit er í fólgit; ok heitir sá Mímir, er á brunninn. Hann er fullr of vísindum, fyrir því at hann drekkur ór brunninum af horninu Gjallarhorni. Þar kom Allföðr, ok beiddisk eins drykkjar af brunninum, en hann fekk eigi fyrr en hann lagði auga sitt at veði. Þriðja rót asksins stendr á himni; ok undir þeirri rót er brunnr sá, er mjök er heilagr, er heitir Urðarbrunnr; þar eigu goðin dómstað sinn. Hvern dag ríða Æsir þangat upp um Bifröst; hon heitir ok Ásbrú."

eigi, not. *frá*, from, about. *fyrir*, for. *fyrir því at*, because. *fyrr*, before. *mjök*, much. *ok*, also. *skal*, *skulu*, shall. *þangat*, thither.

á, owns (<i>eiga</i>)	halda, to hold
afar, extremely	heilagr, holy
askr, m. ash-tree	helgistaðr, m. sanctuary
auga, n. eye	horfa, to turn
beiddisk, asked for (<i>beida-sk</i>)	hofuðstaðr, m. chief seat
beztr, best	lagði, laid (<i>leggja</i> , 3)
breitt, n. broad (<i>breidr</i>)	limr, m. limb, branch
brunnr, m. well, spring	mannvit, n. intelligence
dómr, m. judgement, court'	mestr, greatest
dómstaðr, m. judgement-place	mælti, spoke (<i>mæla</i> , 1)
dreifask, to spread	ríða, to ride
drekka, to drink	rót (pl. <i>rætr</i>), f. root
drykkur, m. a drink	segja, to say (1, 3)
eiga, to have, possess	spekt, f. wisdom
eigu, (they) have	standa, to stand
forðum, of old	tré, n. tree
fólgit, hidden (<i>fela</i>)	trjá, gen. pl. of <i>tré</i>
fullr, full	veð, n. pledge
gnaga, to gnaw	þrjár, fem. of <i>þrír</i> , three (2)

5. (Continuation).

Þá mælti Gangleri: "Hvat er fleira at segja stórmerkja frá askinum?" Hár segir: "Mart er þar af at segja. Qrn einn sitr í limum asksins, ok er hann margs vitandi; en í milli augna honum sitr haukr sá, er heitir Veðrfólgrinn. Íkorni sá, er heitir Ratatöskur, rennr upp ok niðr eptir askinum, ok berr ofundarorð milli arnarins ok Níðhöggs. En fjórir hirtir renna í limum asksins ok bíta barr. Enn svá margir ormar eru í Hvergelmi með Níðhogg, at engi tunga má telja.

"Enn er þat sagt, at nornir þær, er byggja Urðarbrunn, taka hvern dag vatn í brunninum, ok með aurinn þann er liggr um brunninn, ok ausa upp yfir askinn, til þess at eigi skyli limar hans tréna eða fúna. En þat vatn er svá heilagt, at allir hlutir, þeir sem þar koma í brunninn, verða svá hvítir sem hinna sú, er skjall heitir, er innan liggr við eggskurn. Sú dagg, er þaðan af fellr á jörðina, þat kalla menn hunangsfall, ok þar af fœðask býflugur. Fuglar tveir fœðask í Urðarbrunni; þeir heita Svanir, ok af þeim fuglum hefir komit þat fuglakyn, er svá heitir."

eptir, along. *engi*, no. *með*, with it, as well. (*i*) *milli*, between
Þær, they, those (fem.).

arnar, gen. s. of *örn*
augna, gen. pl. of *auga* (4)
aurr, m. mud
ausa, to pour
barr, m. needles (of pine, etc.)
bera, to bear, carry
bíta, to bite
býfluga, f. bee
dögg, f. dew ?
eggskurn, f. egg-shell
fellr, falls (*falla*, 3)
fleiri, more
fugla-kyn, n. race of birds
fugl, m. bird
fúna, to rot
fœðask, to feed (oneself), to be
reared (2)
haukr, m. hawk
heilagt, n. holy (4)
hinna, f. membrane
hirtir, pl. of *hjórtir*, m. hart, stag.
hlutr, m. thing (1)

hunangs-fall, n. honey-dew
hvítr, white
íkorni, m. squirrel
limr, m. branch (4)
margr (*mörg*, *mart*), many
Norn, f. weird sister
ormr, m. serpent
renna, to run (3)
sitja, to sit
skjall, n. membrane of an egg
stórmerki, n. pl. great wonders
telja, to reckon
tréna, to dry up
tunga, f. tongue
Urðr, f. Fate
vatn, n. water (3)
verða, to become (2)
vitandi, knowing
þaðan af, thence
qfundar-orð, n. pl. slander
örn, m. eagle.

6. THE CREATION OF MAN.

“Þá er þeir Bors synir gengu með sævarströndu, fundu þeir tré tvau, ok tóku upp tréin, sköpuðu af menn: gaf hinn fyrsti qnd ok líf, annarr vit ok hrœring, þriðji ásjónu, málit ok heyrn ok sjón: gáfu þeim klæði ok nöfn; hét karlmaðrinn Askr, en konan Embla, ok ólusk þaðan af mannkendir, þeim er bygðin var gefin undir Miðgarði. Þar næst gørðu þeir sér borg í miðjum heimi, er kolluð er Ásgarðr. Þar bygðu goðin ok ættir þeirra, og gørðusk þaðan af mörg tíðindi ok greinir bæði á jorð ok í lopti. Þar er einn staðr, er Hliðskjálf heitir, ok þá er Óðinn settisk þar í háseti, þá sá hann of alla heima ok hvers manns athæfi, ok vissi alla hluti, þá er hann sá. Kona hans hét Frigg Fjörgvinsdóttir, ok af þeirra ætt er sú kynslóð komin, er vér

kollum Ása ættir, er bygt hafa Ásgarð hinn forna, ok þau ríki, er þar liggja til, ok er þat alt goðkunnig ætt. Ok fyrir því má hann heita Allföðr, at hann er faðir allra goðanna ok manna, ok alls þess er af honum ok hans krapti var fullgort. Jörðin var dóttir hans ok kona hans; af henni gærði hann hinn fyrsta soninn, en þat er Ása-Pórr; honum fylgði afl ok sterkleikr; þar af sigrar hann öll kvikvendi."

afl, n. strength
 annarr, other (2)
 athæfi, n. conduct, actions
 ásjóna, f. appearance
 borg, f. stronghold
 bygð, f. habitation
 bygðu, bygt, dwelt (2)
 fullgort, n. completed
 fundu, found (*finna*)
 fylgði, went with (*fylgja*)
 gefinn, given (*gefa*, 1)
 gengu, went (*ganga*)
 goðkunnigr, divine
 grein, f. part of a tale
 gorausk, were done, happened
 (*göra*, 1)
 háseti, n. high seat
 heyrn, f. hearing
 hræring, f. motion
 karlmaðr, m. man, male
 klæði, n. clothing
 kona, f. woman (2)
 kraptr, m. power
 kvikvendi, n. animal

kynslóð, f. generation, race
 líf, n. life
 liggja, to lie
 lopt, n. the air (1)
 mál, n. speech (1)
 mannkind, f. human being
 mörq, n. pl. many (5)
 næst, next (2)
 ólusk, were reared (*ala-sk*)
 ríki, n. kingdom (1)
 sá, saw (*sjá*)
 settisk, seated himself (*setja-sk*)
 sér, to himself, etc.
 sigra, to overcome
 sjón, f. sight
 sterkleikr, m. strength
 sævar-strönd, f. sea-shore
 tíðindi, n. tidings
 tvau, n. pl. two (*tveir*)
 vissi, knew (*vita*)
 vit, n. wit, sense
 ætt, f. race (3)
 önd, f. breath.

7. THE GOD THOR.

Pórr er þeirra framast, sá er kallaðr er Ása-Pórr eðr Oku-Pórr; hann er sterkastr allra goða ok manna. Hann á þar ríki, er Þrúðvangar heita, enn höll hans heitir Bilskírnir: í þeim sal eru fimm hundruð gólfa ok fjórir tigur; þat er hús mest, svá at menn hafa gort.

Þórr á hafra tvá, er svá heita: Tanngnjóstr ok Tanngrisnir, ok reið þá er hann ekr, en hafrarnir draga reiðina; því er hann kallaðr Qku-Þórr. Hann á ok þrjá kostgripi: einn þeirra er hamarrinn Mjólnir, er Hrímpursar ok bergrisar kenna, þá er hann kómr á lopt, ok er þat eigi undarligt; hann hefir lamit margan haus á feðrum eðr frændum þeirra. Annan grip á hann beztan, megingjörðar, ok er hann spennir þeim um sik, þá vex honum ásmegin hálfu. Hinn þriðja hlut á hann, þann er mikill gripr er í, þat eru járnglófar; þeirra má hann eigi missa við hamarskaptit. Enn engi er svá fróðr, at telja kunni qll stórvirki hans; enn segja kann ek þér svá mǫrg tíðindi frá honum, at dveljask munu stundirnar, áðr enn sagt er allt þat er ek veit.

Ása-Þórr, m. Thor of the Æsir
 ás-megin, n. divine strength
 berg-risi, m. mountain giant
 draga, to draw
 dveljask, to be delayed
 ekr, drives (*aka*)
 feðrum, dat. pl. of *faðir* m. father—
 fimm, five. *
 fjórir, four (2)
 framast, foremost
 fróðr, learned
 frændi, m. kinsman
 gölf, n. floor
 gripr, m. valuable thing
 gort, n. made (*gorr* 1, 3)
 hafr, m. he-goat
 hálfu, by half, twice as much
 hamarr, m. hammer
 hamar-skapt, n. hammershaft
 hundrað, n. hundred
 hús, n. house

holl, f. hall
 járn-glófr, m. iron glove
 kómr, comes (*koma*)
 kenna, to know, feel
 kost-gripr, m. choice thing
 lamit, crushed (*lemja*)
 lopt, n. (1, 6); á lopt, aloft
 megingjörð, f. girdle of might
 missa, to dispense with
 reið, f. chariot
 salr, m. hall
 spenna, to draw, gird
 sterkastr, strongest
 stund, f. hour
 tann-, tooth-
 tigr, m. ten
 undarligr, wonderful
 veit, know (*vita*)
 vex, grows (*vaxa*)
 Qku-, driving (*aka*).

8. THE CHILDREN OF LOKI.

Angrboða hét gýgr í Jötunheimum; við henni gat Loki þrjú börn; eitt var Fenrisúlfr, annat Jormungandr, þat er Mið-